

**KÁROLI GÁSPÁR REFORMÁTUS EGYETEM
TANÍTÓKÉPZŐ FŐISKOLAI KAR**

**SZOCIÁLIS ÉS IFJÚSÁGI MUNKA –
SZOCIÁLIS MUNKA SZAKIRÁNY**

FELSŐOKTATÁSI SZAKKÉPZÉSI SZAK

KÉPZÉSI PROGRAMJA

NAGYKÖRÖS

2013

TK3412			XX. SZÁZADI MAGYAR TÁRSADALOMTÖRTÉNET		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
1	30	2	3	előadás	Vizsga
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A hallgatók ismerjék meg a XX. századi magyar társadalomtörténetét, hogy ezen ismeretek alapján képesek legyenek elhelyezni és értelmezni a szociálpolitika főbb változásait. Másrészt a segítő munka során az egyes életeseményeket legyenek képesek elhelyezni nagyobb társadalmi összefüggésekbe, illetve egyszerűen értsék az egyén életútjában történő fordulópontok nagyobb társadalmi összefüggéseit</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: A XX. századi magyar társadalom fejlődése az 1867-es kiegyezés korszakával kezdődik, amely lehetővé tette Magyarország ipari-polgári társadalmi fejlődésének kibontakozását. Fontos ezen belül meghatározni Magyarország helyét Európában, illetve kitérni a polgárosodás folyamatára a dualizmus korában. Ezt követi az I. világháború és Trianon következményei, majd a Horthy-korszak társadalmának és a holokauszt bemutatása. A 2. világháború veszteségei, a tulajdonviszonyok átalakítása, 1945–1949. Majd a szocialista korszakon belül kitérünk a Rákosi-diktatúra jellegére, a szocialista társadalom rétegződésére, a hazai kisebbségek és a határon túli magyarság helyzete a II. világháború után. Az 1956-os forradalom és szabadságharc, a megtorlás időszakára és a puha diktatúra. Ezentúl fontos mozzanat az 1968-as gazdasági új mechanizmus, a második gazdaság megjelenése és a rendszerváltáshoz vezető folyamatok felvázolása.</p>					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gyáni Gábor – Kövér György: Magyarország társadalomtörténete a reformkortól a második világháborúig. Bp., 1998. 363–378. (Jótékonyág és szociálpolitika c. fejezet) • Valuch Tibor: Magyarország társadalomtörténete a XX. század második felében. Bp., 2001. 					

TK0701			EGYHÁZISMERET		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
1	30	2	2	előadás	Évközi jegy
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: Egyedi intézményi specialitásként a Károli Gáspár Református Egyetem nem hitéleti képzésben részt vevő hallgatói egyházismeret kurzust hallgatnak, amely tanegység az európai és európai alapú, bibliai és keresztyén gyökerű, eredetű civilizáció, gondolkodás, művelődés és életforma, azaz saját életünk kereteinek jobb megértéséhez is hasznos információkkal szolgál, valamint segít az egyház-egyházak világában, életében és szertartásai között tájékozódni. Az előadások végighallgatása mellett a hallgatók egy-egy előre kijelölt témát dolgoznak fel vagy interjút készítenek egy egyházi személlyel, egy egyházi intézményvezetővel vagy bemutatnak egy egyházi intézményt.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: Főbb témakörök:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Az egyház fogalmának teológiai, egyházjogi, közjogi értelmezése és ezek feszültségei (ellentmondások és összefüggések); egyházi és világi (állami törvények); elismert egyházak, egyházi közösségek, egyházi intézmények speciális kérdései • Az egyház önmeghatározásának elemei; egyház és felekezetek viszonya • A keresztyén egyház(ak) történetének vázlatos áttekintése • A Magyar Katolikus Egyház, a Magyarországi Evangélikus Egyház területi felosztása és szervezeti felépítése (előzmények és összefüggések) • A Magyarországi Református Egyház jelképei, területi felosztása; magyar református egyháztestek a Kárpát-medencében és a világon; a Magyar Református Egyház megalakulása, szervezete és működése • A Magyarországi Református Egyház szervezeti felépítése; egyházköztség; lelkipásztor, presbitérium, testületek • Sákramentumok, szentségek (katolikus/ortodox és protestáns megközelítés); az egyházi szertartások összehasonlító bemutatása (keresztségi összefüggései és eltérései; bérmálás és konfirmáció; a házasságkötés eltérő felfogása és gyakorlata) • Istentiszteleti formák bemutatása (mise, istentisztelet) <p>Az egyházi év és ünnepei (római katolikus és protestáns: evangélikus és református gyakorlat egyezőségei és különbözőségei)</p>					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> • http://reformatus.hu/egyseg/ • http://www.majus22.org/ • http://www.reformatus.hu/ • http://www.evangelikus.hu/ • http://uj.katolikus.hu/ • A Magyarországi Református Egyház törvényei és hitvallásai (Heidelbergi Káté, II. Helvét Hitvallás), istentiszteleti rendtartása: http://reformatus.hu/egy hazunk/) • <i>A Katolikus Egyház Katekizmusa.</i> Budapest, 2002. (http://www.katolikus.hu/kek/; http://www.ppek.hu/k85.htm) • <i>A Katolikus Egyház Katekizmusának Komentáriuma.</i> Budapest, 2006. (http://www.vatican.va/archive/compendium_ccc/documents/archive_2005_compendium-ccc_hu.html) <p>Török Péter: <i>Magyarországi vallási kalauz 2004.</i> Budapest, 2004.</p>					

			INFORMATIKA		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
			-		
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
1	30		3	előadás	Évközi jegy

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A kurzus célja, hogy a hallgatók rendelkezzenek a következő kompetenciákkal és készségekkel:

- informatikai alapkompentenciák – egy operációs rendszer alapszolgáltatásainak használata, egy szövegszerkesztő, táblázatkezelő, böngésző, prezentációkészítő – biztonságos birtoklása;
- szakmai informatikai programok felhasználói szintű ismerete és felhasználói készség annak használatával kapcsolatban;
- infokommunikációs rendszerek használata;
- logikus gondolkodás, felelősségtudat a szakmai feladatok megoldásában;
- alapvető pénzügyi és adózási ismeretek, valamint ezek alkalmazása konkrét számítási feladatokban;

A kurzus során a hallgatók elsajátítják:

- ECDL alapkövetelményeit;
- problémák/feladatok megoldásában a gazdálkodó szervezet adminisztrációs, információs és kommunikációs rendszereinek szakszerű használatát;
- egyszerű, a hétköznapi életben előforduló számítási feladatok megoldását számítógép használatával (pl. százalékszámítás, kamatos kamat, ÁFA- és adószámítások, számlázási alapismeretek stb.);
- a döntési folyamatokban az információs rendszer és adatbázisának aktív használatát;
- számítógép hálózati szolgáltatások ismeretét és alkalmazását adott feladatok megoldásához;
- adatbázisok kezelését, a meglévő adatbázisokból lekérdezési feladatok meghatározását és megoldását adott szakmai cél szerint.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

1. Operációs rendszerek. Bevezetés az internet használatába. MS Word alapok.
2. MS Word 2.
3. MS Word 3.
4. MS Word 4.
5. Első dolgozat.
6. Excel 1.
7. Excel 2.
8. Excel 3.
9. Power Point 1.
10. Power Point 2.
11. Második dolgozat.
12. Javító dolgozat, a félév zárása.

Évközi tanulmányi követelmények:

Az órák látogatása kötelező.

A félév során kettő számítógépes dolgozatot kell írni. A félév végén egy javító dolgozattal lehet javítani, illetve a hiányzó dolgozatot pótolni.

Az értékelés módszere: Számítógéppel megoldott feladatok.

SZAKIRODALOM:

Bártfai Barnabás: Office 2010. BBS-INFO Kiadó, 2011.
Az oktató által kiosztott segédanyagok PDF formátumban.

			KOMMUNIKÁCIÓS ALAPISMERETEK		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
			-		
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
1	30		3	előadás	Vizsga
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A kommunikációs készségek fejlesztése különböző élet- és intézményi helyzetekben speciális technikákkal, módszerekkel segíthető. A tantárgy segít a fenti technikák alkalmazásához szükséges sajátos módszertani aspektusok megértésében és gyakoroltatásában, mely fejleszti a konfliktuskezelés, az egyezkedés, a meggyőzés és más egyezkedési technikákban fontos készségek és kompetenciák kialakítását.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: Témakörök: 1. Az adott készségeket fejlesztő technikák saját élményű megismerése; 2. A technikák alkalmazásához szükséges sajátos módszertani aspektusok megértése és gyakoroltatása: az aszertivitás, a konfliktuskezelés, az egyezkedés, a tárgyalási technikák, a meggyőzés, az érvelés.</p>					
<p>Kialakítandó kompetenciák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • helyzetfelismerés és helyzetelemzés, logikus gondolkodás, kreativitás, ötletgazdagság; • udvariasság, kulturált és etikus magatartás; • szakmai kommunikáció megértése és szakszerű alkalmazása szóban és írásban; • tárgyalások tervezése, szervezése és vezetése, a kommunikációs eszköztár használata a tárgyalástechnika és az üzleti szabályok figyelembevételével; • a szakmai álláspontok meggyőző képviselése; hiteles kommunikáció; érvelési technikák és a szakmai érvrendszer ismerete, használata, képviselése; • együttműködés a munkatársakkal; • a társadalmi, tömegkommunikációhoz (média) kapcsolódó alapfogalmak és működési alapelvek elsajátítása és alkalmazása a gyakorlatban; <p>a nonverbális és verbális kommunikációs technikák alkalmazása az ügyfélszolgálati munka során.</p>					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Birkenbihl, V. F.: Kommunikációs gyakorlatok Budapest, Trivium, 1998. • Roger Fisher-William Ury-Bruse Patton: A sikeres tárgyalás alapjai Bagolyvár 1997. • Gordon, Th.: bármelyik komm. hatékonyságfejlesztő könyve (P.E.T., T.E.T., V.E.T., stb.) • Pease, A.- Garner, A.: Szó - beszéd. A társalgás művészete. Park K., Bp. 1991., 2002. • Pease, A. - Garner, A. : Testbeszéd. Park K., Bp. 1990., 2002. 					

TK3401			A SZOCIÁLIS PROFESSZIÓ ALAPJAI		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
			-		
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
1	45		3	előadás	Vizsga
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A hallgatók szerezzenek alapvető ismereteket a szociális munka, mint önálló professzió természetéről, céljáról, értékeiről, társadalmi funkciójáról, intézményrendszeréről. Ismerjék meg a szakmai alapfogalmakat, gyakorolják a szakmai nyelvezet használatát, alapozzák meg szociális munkás identitásukat.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: A hallgató a félév végére tudjon saját, leendő szakmájáról rövid, átfogó képet adni. Bizonyítsa jártasságát a kötelező irodalmakban. Fogalmazzon meg adekvát kérdéseket a szakmáról. Tudja véleményét, álláspontját megfogalmazni, képviselni.</p> <p>TÉMAKÖRÖK: A segítői professzió története, ezen keresztül a szociális munka definiálása. A szociális munka eszközei, értékek, készségek, ismeretek. A szociális szakember személyisége, kompetenciája, a segítő magatartás jellemzői. A szociális munka színterei, kliensei. A szociális munka feladatai, tevékenységei.</p>					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hegyesi Gábor-Talyigás Katalin (szerk): A szociális munka elmélete és gyakorlata I. Semmelweis Kiadó Bp. 1996. • Peter Lüssi: A rendszerszemléletű szociális munka gyakorlati tankönyve Párbeszéd és HÍD Alapítvány Bp. 1997. • Kozma Judit (szerk) Kézikönyv szociális munkásoknak. Szociális Szakmai Szövetség Bp. 2002. • Esély, Háló, Család, gyermek, ifjúság, Kapocs, Szociális Menedzser című szakmai folyóiratok, továbbá internetes források közül a szakmai honlapok 					

			MUNKAERŐ-PIACI ISMERETEK		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
			-		
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
1	30		3	előadás	Vizsga

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A kurzus célja, hogy a hallgatók alapvető munkaerő-piaci ismeretekkel rendelkezzenek.

Kurzus segít eligazodni a munka világában, megismerteti a munkaerőpiac, a munkajog, a foglalkoztatáspolitikai főbb fogalmait is intézményeit, illetve kitér az álláskeresés gyakorlati kérdéseire is.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

1. Bevezető ismeretek: a munkaerőpiac alapkérdései, flexibilitás a munkaerőpiacon
2. Munkavégzésre irányuló jogviszonyok köre, elhatárolása
3. A munkajog rendszere
4. A munkaviszony létesítése, módosítása, megszüntetése
5. A munkaviszony tartalma (jogok és kötelezettségek)
6. A foglalkoztatáspolitikai rendszere, intézményei és passzív eszközei
7. A foglalkoztatáspolitikai aktív eszközei
8. A szociális ellátások rendszere, a szociális igazgatás intézményrendszere
9. A munkavállalók szabad mozgása az EU-ban és szociális biztonsági koordináció alapelvei
10. Karriertervezés és szakmai önéletrajz
11. Levelezési protokoll, pályázati levél
12. Álláskeresési technikák, felvételi interjú, stressz kezelés
13. Személyes és hivatalos megnyilvánulások elvi határai
14. Záró konzultáció

SZAKIRODALOM:

- Ferencz Jácint, Göndör Éva, Gyulavári Tamás, Kártyás Gábor: Munkajogi alapismeretek, 2013, ELTE Eötvös Kiadó
- Hajdú József – Homicskó Árpád (szerk): Szociális jog II. Foglalkoztatáspolitikai rész. Patrocinium Kiadó, 2010.
- Homicskó Árpád: Jogszabálygyűjtemény a szociális jog különös rész tanulmányozásához. Patrocinium Kiadó, 2013 (megjelenés alatt), az előadáson megjelölt részek.
- A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény, valamint az ahhoz kapcsolódó további előadáson feldolgozott jogszabályok.
- AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 883/2004/EK RENDELETE (2004. április 29.) a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról
- Chickering, A.W. (1969): Education and Identity. Joessey-Bass, San Francisco.
- Csirszka J. (1982). Az alkalmasság pszichológiájának kialakulása. In: Munka- és pályalkalmasság pszichológiája. Tankönyvkiadó, Budapest.
- Csirszka J. (1985). A személyiség munkatevékenységének pszichológiája. Akadémiai Kiadó, Budapest.
- Erikson, E.H. (1959). Identity and Lifecyle. Psychological Issues Monograph I. International University Press, New York.
- Holland, J.L. (1966) Career Development Work with Individuals. In: Handbook of Counseling Psychology. Woolfe, R.-Dryden, W. (eds) SAGE Publications, London.
- Szilágyi Klára (1993): Tanácsadási elméletek. GATE GTK, Gödöllő.
- Takács Ildikó (2006) A felsőoktatási tanácsadás jellemzői a változó oktatási struktúrában. Alkalmazott Pszichológia,

2006/1, 39-50.

- Takács Ildikó-Juhász Márta (2000) Pályalélektan. In: Munkapszichológia. Szerk: Mészáros Aranka. GATE Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar, Gödöllő, 51-64.
- Ács Z. (2010) Leleplezett nagylelkűség. Figyelő, 2010. augusztus 19.

TS0201A TS0201B TS0201C			ÖNKÉNTES SZOCIÁLIS MUNKA (ALAPELLÁTÁSBAN) ÖNKÉNTES SZOCIÁLIS MUNKA (SZAKELLÁTÁSBAN) ÖNKÉNTES SZOCIÁLIS MUNKA (CIVIL SZERVEZETNÉL)		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
			-		
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
1	60		5	gyakorlat	Évközi jegy
A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:					
A tantárgy elsődleges célja, hogy erősödjék a hallgatók szociális érzékenysége, szerezzenek tapasztalatokat a közvetlen segítő munka gyakorlatáról, fejlődjön kapcsolatteremtési készségük.					
A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:					
A hallgatók az alapellátást biztosító intézményekben, mint laikus segítők vesznek részt jótékonyági munkában, illeszkedve az intézményben folyó tevékenységhez. E munka során közvetlen kapcsolatba kerülnek a különböző élethelyzetű kliensekkel, megtapasztalhatják önmaguk segítőkészségének hatásait, lehetőségeit, korlátait, az önkéntes munka lehetőségeit.					
SZAKIRODALOM:					

TS0218			TEVÉKENYSÉGGKÍSÉRŐ SZEMINÁRIUM I.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
1	30		2	gyakorlat	Évközi jegy
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A hallgató gyakorlata, majd segítő tevékenysége során folyamatosan találkozik a segített emocionális reakcióival. Cél segíteni a hallgatót saját emocionális reakcióinak megértésében, valamint az interperszonális történéseinek tudatosításában. A hallgató tevékenységének átfogó vizsgálata, sok szempontú konzultálása, különös tekintettel a nehézségekre („vakfoltok”) és a sikerekkel való bánásmódra. A hallgatók kiscsoportos foglalkozás keretében a terep megfigyelését követően szerzett tapasztalataikat és ismereteiket megosszák egymással és a csoportot vezető oktatóval. Az esetmegbeszélés alkalmas a hallgatók gyakorlati tapasztalatainak megismerésére, a terepen megélt segítő kapcsolat és szociális munkás szerep feldolgozására, ismereteik integrálására.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: A gyakorlat során a figyelem fókuszálása a tevékenységre, a tevékenység folyamatára, annak szintjeire irányul. A vélt vagy valós félreértések tisztázása, a saját üzenetek megfogalmazása. A tevékenység módszertani kereteinek tisztázása, közösségi érdekképviselés. Esetmunka, valamint a munka során adódó specializációk bemutatása. Az egyéni tevékenység kritikája a többiek szerepjátéka segítségével. Minden hallgató lehetőséget kap arra, hogy bemutasson egy, a számára gyakorlati tapasztalatot nyújtó tevékenységet, és ezt követően a csoport tagjai szakmai tartalmú és a szakmai etikai elveket figyelembevevő reflexiókat fogalmaznak meg. A tevékenység kísérése alkalmas az esetmunka továbbgondolására, és a jelenlévők szakmai ismereteinek – a tevékenységhez kapcsolódó – átgondolására.</p>					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Anderson, T.: A visszajelző csoport – Párbszéd a párbeszédről. Családterápiás olvasókönyv sorozat IV. kötet, Animula, Budapest, 1994. • Ehmann Bea: A szöveg mélyén. A pszichológiai tartalomelemzés. Új Mandátum, Budapest, 2002. 					

TK3418			PSZICHOLÓGIAI ALAPISMERETEK - ÉLETKOROK PSZICHOLÓGIÁJA		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
1	45		3	előadás	Évközi jegy

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A tantárgy általános célja:

- A hallgatók megismerjék az alapvető pszichológiai fogalmakat és mechanizmusokat;
- Tájékozódjanak a mentális működés folyamataiban;
- Ismerjék meg adott életkorok pszichés dimenzióit;
- Ismereteik birtokában képesek legyenek az emberi személyiség összetevőinek és mechanizmusának értelmezésére;

A tantárggyal kapcsolatos olyan attitűd kialakítása, amely segíti őket későbbi önművelődésükben, a pszichológiai jellegű információk iránti érdeklődésükben.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

A pszichológia helye és szerepe. A pszichológia irányzatai, vizsgálati módszerei. A módszerek alkalmazási lehetőségei a szociális munka gyakorlatában.

A megismerés biológiai alapjai: A biológiai és a környezeti tényezők kapcsolata. A fejlődést meghatározó tényezők: az öröklés és az érés.

Az érzékelés és az észlelés kognitív pszichológiai megközelítése. Az észlelési folyamatok változása az életkori változásokkal.

A figyelem folyamata, elmélete, fajtái. A figyelem típusainak kialakulása az egyes életkorokban.

Az emlékezet működésének kognitív pszichológiai megközelítése. A felejtés sérülése, kóros formái.

A tanulás értelmezésének legfontosabb elméletei. A tanulás módja, az „értelmes” tanulás folyamata.

A gondolkodás folyamatának kognitív pszichológiai elmélete. A gondolkodás és a nyelv kapcsolata.

A motiváció alapfogalmai. A kognitív motívumok rendszere és fejlesztése. A motívumok hierarchiája.

Az érzelem jellemzői, az érzelmi reakciók. Kogníció és érzelem. Az érzelmek kialakulása, fajtái.

A személyiség fogalmának értelmezése, a személyiség fejlődése.

A kommunikáció pszichológiai alapjai és formái. Verbális, nonverbális és metakommunikáció.

Pszichológiai fejlődés az első évben. Az értelmi és az emocionális fejlődés. A korai anya-gyermek kapcsolat jelentősége a pszichológiai fejlődésben.

Pszichológiai fejlődés kisgyermekkorban. A kisgyermek emlékezete, gondolkodása.

Pszichológiai fejlődés óvodáskorban. Az óvodáskorú gyermek gondolkodásának sajátosságai.

Pszichológiai fejlődés kisiskoláskorban. A kognitív fejlődés jellemzői.
A pubertáskor sajátosságai: az intellektuális és a testi fejlődés.
Serdülőkor a mai társadalomban. A pubertás kapcsolatrendszerének és énképének változása.
Az ifjúkor jellemzői. A pályaválasztási érettség. Az érett személy jellemző kritériumai.
Pszichológiai funkciók és idegrendszeri állapot. Az énkép és a személyiség.
A jelenkor kérdései: az ifjúság. A felnőttkor néhány jellegzetes kérdése.
A felnőtt és időskor általános jellemzése. Fejlődés felnőtt és időskorban. Elméleti megközelítések.
Család és betegség. Hanyatlás vagy fejlődés? A szociális tényezők hatása a biológiai és a kognitív fejlődésre.

SZAKIRODALOM:

- Atkinson, R. (2005): Pszichológia. Osiris Kiadó, Budapest.
- Cole, M.-Cole, S. (2006) Fejlődéslélektan. Osiris Kiadó, Budapest.
- Keményné Pálffy Katalin (2006): Alapozó pszichológia. Nemzeti Tankönyvkiadó Rt, Budapest.
- Michael W. Eysenck – Mark T. Keane (1997): Kognitív pszichológia. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.
- N. Kollár Katalin (szerk.) (2004): Pszichológia pedagógusoknak. Osiris Kiadó, Budapest.
- Vajda Zsuzsanna (2001): A gyermek pszichológiai fejlődése. Helikon Kiadó, Budapest

TK3408			SZAKMAI KÉSZSÉG- ÉS SZEMÉLYISÉGFEJLESZTŐ TRÉNING I.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
1	30		0	gyakorlat	Aláírás megszerzése
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: I. Fejlődjön a hallgatók kommunikációs készsége, bővüljön önismeretük, fejlődjön társismeretük, ezáltal alapozódjon meg készségük a személyiség munkaeszközként való használatában.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: Az önismeret alapja, önmagunk és mások megismerése Kommunikáció fejlesztésének területei: A saját kommunikáció fő jellegzetességeinek tudatosítása, a különböző kommunikációs stratégiák előnyei és hátrányai. A közvetlen emberi kommunikáció jellemzői, a verbális és nonverbális kommunikáció megfigyelése és megértése, kongruens és inkongruens közlés, a szituáció és a komplex jelzések felismerése. A kultúrák és szubkultúrák közötti kommunikációs különbségek felismerése (etnikai, nemi, életkori, települési, szociális helyzetben lévő különbözőségek), az ezzel kapcsolatos előítéletek tudatosítása, az emberismeret és a személyközi érzékenység fejlesztése. Kapcsolatépítő készségek: az empátia erősítése (az érzelmek megértése, az empátia szintjei és azok kommunikációja). A hitelesség erősítése a segítő kapcsolatban, az önfeltárás időzítése és mélysége, a pozitív visszajelzés és az asszertív viselkedés fejlesztése. A pszichológiai kontaktus fenntartása a klienssel és a probléma feltárása aktív figyelemmel. A verbális követés (tovább segítés, parafrázis, zárt és nyílt válasz, a konkrétságra törekvés, modellálás, összefoglalás), saját érzelmek felismerése és kommunikálása. A problémás kommunikációs minták kezelése (a beszédes és a szótlan kliens, az agresszív viselkedés, a bizalmatlanság, a manipulatív viselkedés). A tipikusan nehéz helyzetekre való felkészítés. Kulturális különbözőségek kezelése. Intervenciók technikák (készségfejlesztés: problémamegoldó készségek fejlesztése, asszertivitás, a szerepjátékok elsajátítása).</p>					

SZAKIRODALOM:

- Buda Béla: A közvetlen emberi kommunikáció szabályszerűségei. Bp.1988. TK.
- E. T. Hall: Rejtett dimenziók. Bp. 1979. Gondolat.
- Hankiss Ágnes: A bizalom anatómiája. (Bp. 1987. Kötéltánc kötet, magánkiadás)
- Hegyesi G., Kozma J., Szilvasi L., Talyigás K., Bp. 1997, BGGYTF.
- W. F.G. Mastenbroeck: Konfliktusmenedzsment és szervezetfejlesztés, Bp., 1991, KJK
- Rudas János: Delfi örökösei (több kiadás)
- Székely György: Győzelem vesztesek nélkül. Bp., 1995, ELTE. Szociális munka csoportokkal. A szociális munka elmélete és gyakorlata

TK3420			ÁLLAMPOLGÁRI ÉS CSALÁDJOGI ISMERETEK		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
			-		
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
1	30		3	előadás	Vizsga
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:</p> <p>A tantárgy általános célja egyrészt, hogy a hallgatók megismerkedjenek alapvető jogaikkal és kötelességeikkel, ismerjék meg a Magyar Köztársaság Alkotmányát, hazánk alkotmányos berendezkedését.</p> <p>Másrészt a tantárgy célja, olyan alapvető jogi ismeretanyag elsajátítása, melynek birtokában a hallgatók képesek lesznek a családjog területén eligazodni és beépíteni ezen ismereteket későbbi hivatásuk gyakorlásába.</p> <p>A szociális munkással – dolgozzon bármely szakmai szegmensben is – gyakorta előfordulhat, hogy krízisbe, bajba jutott családoknak kell praktikus információkat adnia, illetve szükséges felismernie, kezelnie bizonyos (család)jogilag releváns élethelyzeteket. A tantárgy azokkal az alapvető jogi ismeretekkel kívánja ellátni a hallgatókat, melyekkel ilyen szituációkban kompetens tájékoztatást tudnak biztosítani, azonosítva és felmérve a jogi problémákat, lehetőségeket.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:</p> <p>A tárgy két nagyobb blokkra oszlik:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Az alkotmányfejlődés főbb történeti tendenciái, a magyar alkotmányfejlődés főbb irányvonalai, az igazságszolgáltatás szervezetrendszere, a képviseleti szervek jogállása, valamint az emberi jogok. <p>A családjog (pl. házasság; családi jogállás; örökbefogadás; rokonság; szülői felügyelet; gyámság) témakörét tárgyalja.</p>					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Petrétei József: Magyar Alkotmányjog I., Dialóg Campus Kiadó, Pécs-Budapest, 2002. • Kukorelli István – Szebenyi Péter: Állampolgári ismeretek. Korona Kiadó Kft, 2006. • A CSjt. A Családjogi törvény – a többször módosított 1952. évi IV. törvény a házasságról, a családról és a gyámságról • Dr. Szeibert-Erdős Orsolya: Családi jog, Novissima kiadó. 2006. • A családjog kézikönyve I-II. Szerk.: Kőrös András, Bp. 2007. <p>Családpolitikai Szótár, SZCSM, 2008.</p>					

TK3413			SZOCIOLÓGIA I.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel TK3412		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
2	30		3	előadás	Vizsga

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A hallgatók ismerjék meg a XX. századi magyar társadalomtörténetét, hogy ezen ismeretek alapján képesek legyenek elhelyezni és értelmezni a szociálpolitika főbb változásait. Másrészt a segítő munka során az egyes életeseményeket legyenek képesek elhelyezni nagyobb társadalmi összefüggésekbe, illetve egyszerűen értsék az egyén életútjában történő fordulópontok nagyobb társadalmi összefüggéseit

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

A XX. századi magyar társadalom fejlődése az 1867-es kiegyezés korszakával kezdődik, amely lehetővé tette Magyarország ipari-polgári társadalmi fejlődésének kibontakozását. Fontos ezen belül meghatározni Magyarország helyét Európában, illetve kitérni a polgárosodás folyamatára a dualizmus korában. Ezt követi az I. világháború és Trianon következményei, majd a Horthy-korszak társadalmának és a holokauszt bemutatása. A 2. világháború veszteségei, a tulajdonviszonyok átalakítása, 1945–1949. Majd a szocialista korszakon belül kitérünk a Rákosi-diktatúra jellegére, a szocialista társadalom rétegződésére, a hazai kisebbségek és a határon túli magyarság helyzete a II. világháború után. Az 1956-os forradalom és szabadságharc, a megtorlás időszakára és a puha diktatúra. Ezentúl fontos mozzanat az 1968-as gazdasági új mechanizmus, a második gazdaság megjelenése és a rendszerváltáshoz vezető folyamatok felvázolása.

SZAKIRODALOM:

- Andorka Rudolf: Bevezetés a szociológiába. (1997) Budapest Osiris
- Budai István: Az interprofesszionális együttműködés és a szociális munka. Esély 2009/5 83-114. o.
- Ferge Zsuzsa: A rendszerváltás nyertesei és vesztesei (1996) IN. Andorka Rudolf – Kolosi Tamás – Vukovich György (szerk) Társadalmi riport . TÁRKI – Századvég 414-443. old.
- Gábos András: A gyermekszegénység csökkentését célzó kormányzati beavatkozások: irodalom – áttekintés. Esély 2009/5 48-68. old.
- Havas Gábor – Kemény István: (1995) A magyarországi romákról. Szociológiai Szemle 5 (3)
- Kopp Mária – Skrabski Árpád Lőke János – Szedmák Sándor (1996) A magyar lelkiállapot az átalakuló magyar társadalomban Századvég, Új folyam 2. ősz. 87-102
- Kovács András (2005) A kéznél lévő idegen. Antiszemita előítéletek a mai Magyarországon. Budapest. Budapest: PolgART Könyvkiadó
- Ligeti György (2003) Gyújtós. Iskola, demokrácia, civilizáció. Budapest Új Mandátum
- Murányi István: Identitás és előítélet (2006) Budapest Új Mandátum Könyvkiadó

TK3501			ROMOLÓGIA		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
2	30		3	szeminárium	Évközi jegy
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A hallgatókat szembesíteni azzal a magyarországi helyzettel, hogy a többségi társadalom tagjai egyre kevésbé toleránsak a kisebbségekkel és ezt az intoleranciát egyre kevésbé viselik el a kisebbségek. Alapvető feladat az előítélet „természetrájának” és megnyilvánulási formáinak a megismerése, valamint az előítéletek leküzdése módjainak elsajátítása.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: Történeti bevezetés, amely egyfelől a szociológia mint tudomány, másfelől a mai magyar társadalom múltját tárja fel. A mai magyar társadalom rendszerének, működésének leírása. A szociális munkás / diakónus lehetőségei és korlátai különös tekintettel azokra a feladatokra, amelyekkel a munkája során találkozni fog.</p>					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Diósi Ágnes: (1988) Cigányút Szépirodalmi kiadó • Erdős Kamill cigány tanulmányai A Gyulai Erkel Ferenc Múzeum Kiadványai 78. sz. • Fónai Mihály – Péntes Mariann – Vitál Attila (szerk) 2006. Etnikai szegénység, etnikai egészségi állapot? A cigány népeesség élethelyzete és kitörési lehetőségei Északkelet-Magyarországon. Krúdy Könyvkiadó • Forray R. Katalin (Szerk) (2000) Romológia – Ciganológia Budapest - Pécs Dialóg Campus Kiadó • Gernot, Haupt: Antiziganismus und Sozialarbeit. /Berlin 2006/ • Hadházy Antal: (2003) Ötven év a cigánymisszióban Nyíregyháza, 2003 • Havas Gábor – Kemény István: (1995) A magyarországi romákról. Szociológiai Szemle 5 (3) 3-20. old. • Kertesi Gábor: Romák a munkaerőpiacon és az iskolában Osiris Budapest 2005 • Szuhay Péter: (1999) A magyarországi cigányság kultúrája: etnikus kultúra vagy a szegénység kultúrája? Panoráma Budapest 1999 					

TK3403			SZOCIÁLIS MUNKA MÓDSZEREI - EGYÉNI		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel TK3401		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
2	30		3	előadás	Vizsga

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A tantárgy általános célja a hallgatók felkészítése a szakma gyakorlatára a klienseknek, mint egyéneknek nyújtott segítő tevékenység alapvető eljárásmodjainak, módszereinek megismertetésével. A hallgatók kompetenciájának fejlesztése az esetmunka módszereinek alkalmazásában.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

A hallgatók megismerik az esetmunka (casework) módszertani alapelveit, a munkafolyamatban használható munkamódokat meghatározó főbb elméleti megközelítéseket, az esetmunka, mint a szociális problémák megoldásának folyamatát. Felkészülnek a sok-szemponutú felmérésen alapuló probléma meghatározásra, melyben integráltan alkalmazzák más tudományterületekről szerzett elméleti ismereteiket. A hallgatók megismerik továbbá a problémamegoldás során alkalmazható tevékenységformákat, eljárásokat, módszereket (képviselés, beszerzés, gondoskodás, tanácsadás, közvetítés - tárgyalás, közbelépés-intervenció), valamint az elméletben megismert módszereket és eljárásokat helyzetgyakorlatok segítségével kipróbálják

SZAKIRODALOM:

- Hegyesi-Talyigás (szerk.): A szociális munka elmélete és gyakorlata I., Semmelweis kiadó, Bp. 1996.
- Compton-Galaway: Problémamegoldás: a szociális munka folyamata Tánkos Éva (szerk.): Szociális munka elmélete és gyakorlata II., Semmelweis kiadó, Bp. 1996.
- Whittaker, James K.: Interperszonális segítségnyújtás a szociális munkában
- Hepworth-Larsen: Bevezetés a problémamegoldó folyamatba, A sokszemponutú felmérés és az Intrapersonális és környezeti rendszerek felmérése c. tanulmányai
- Tringer László: A gyógyító beszélgetés, FER-CO Kft. Vác, 1991.
- Kozma Judit (szerk.): Kézikönyv a szociális munkásoknak, SZSZSZ, Bp. 1998
- Bárdos Kata: Alapvető eszközök a szociális munkában
- Moucchielli, R.: Célzott beszélgetés a segítő kapcsolatban, in: Ritoókné Ádám Magda (szerk.): A tanácsadás pszichológiája (szöveggyűjtemény) Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp. 1998.
- Turner, Francis: Az elméletek sokféleségén alapuló szemlélet a szociális munka gyakorlatában In: Tánkos Éva (szerk.): A szociális munka elmélete és gyakorlata 2. kötet Semmelweis Kiadó, Budapest. 1996.
- Lüssi, Peter: A rendszerszemléletű szociális munka gyakorlati tankönyve Párbeszéd-HÍD Alapítványok, Budapest, 1997.
- Heron, J: Beavatkozási lehetőségek a segítő kapcsolatban In: Ritoókné Ádám Magda (szerk.): A

tanácsadás pszichológiája Szöveggyűjtemény Tankönyvkiadó, Budapest, 1992.

- Szabó Lajos: A szociális munka kialakulása és elméleti hátterei Szociális Munka Alapítvány Kiadványai 20. Budapest. 1999.
- Szabó Lajos: A szociális esetmunka gyakorlata Wesley János Lelkészképző Főiskola, Budapest, 2003.
- Szabó Lajos: Krízisintervenció a szociális esetmunkában. A krízisintervenció alapelvei. In: Tánczos Éva (szerk) A szociális munka elmélete és gyakorlata 2. kötet Semmelweis Kiadó, Budapest. 1996.

TK3405			SZOCIÁLIS MUNKA MÓDSZEREI - KÖZÖSSÉGI		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel TK3401		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
2	30		3	előadás	Vizsga
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A közösségi munka alapvető fogalomkészletének, a különböző elméletek kritikai értelmezések megismerése és a közösségi munkára vonatkozó saját elképzelések kialakítása. A közösségi munka gyakorlásához szükséges készségekben a saját készség szint fejlesztése és a fejlesztési szükséglet felmérésére való készség kialakítása. Elemző és tervező készség a közösségi munkával kapcsolatban. A diákok szakmai kompetenciája erősödjön a közösségi munka vonatkozásában. Legyenek képesek teamben az igényeknek és szükségleteknek megfelelő munkaforma kiválasztására, megtervezésére és megvalósítására. Növekedjen a diákok kompetenciaérzése a segítő szerep, a közösségi eszköztár értelmezésén, tervezésén és fejlesztésén keresztül. A kurzus keretében növekedjen a diákok kompetenciaérzése a segítő szerep, a közösségi eszköztár értelmezésén, tervezésén és fejlesztésén keresztül.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: Közösségek jelentősége a modern társadalomban, civil társadalom elméletek, a közösségi szociális munka vonatkozásában. A közösséggel kapcsolatos alapfogalmak és a közösségek és az erőforrások felmérése, az eszközök alkalmazásának tudatosítása. A közösségfejlesztés folyamata, sajátosságai. A közösségi szociális munka elmélete és gyakorlati módszerei. A közösségi szociális munka értelmezése, módszerei, eszközei. A közvetett közösségi szociális munka gyakorlata: adminisztráció, hálózatok és térségfejlesztés, jogszabály előkészítés, szociálpolitikai rendszer elemzése és fejlesztése. A kurzus keretében olyan helyzetgyakorlatokat végeznek a hallgatók, amelyek megfelelő mintát nyújtanak a közösségekkel való kapcsolatfelvételre, a csoporton belüli konszenzus kialakítására, a közösségi akciók előkészítésére, valamint ezen akciók kivitelezésére és értékelésére.</p>					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gosztonyi Géza (szerk.) (1994): Közösségi szociális munka Szociális munka elmélete és gyakorlata • Varga A. Tamás-Vercseg Ilona (1998) Közösségfejlesztés Magyar Művelődési Intézet • Varsányi E. (szerk.) (1999): Megfigyelés és cselekvés. Balassi Kiadó, Budapest. • Yossi Korazim (1994) Amit a szociális munkásoknak a közösségi munkáról meg kell tanulniuk... Esély 1994/5 • Yossi Korazim (2007) Interdiszciplináris közösségfejlesztés... Esély 2007/6 • Gyakorlati útmutató közösségi munkásoknak. Budapest, 2005 májusa, Közösségfejlesztők Egyesülete, Parola-füzetek. I., II., és IV. rész 					

TS0219			TEVÉKENYSÉ GKÍSÉRŐ SZEMINÁRIUM II.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel TS0218		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
2	30		2	gyakorlat	Évközi jegy
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A hallgató gyakorlata, majd segítő tevékenysége során folyamatosan találkozik a segített emocionális reakcióival. Cél segíteni a hallgatót saját emocionális reakcióinak megértésében, valamint az interperszonális történéseinek tudatosításában. A hallgató tevékenységének átfogó vizsgálata, sok szempontú konzultálása, különös tekintettel a nehézségekre („vakfoltok”) és a sikerekkel való bánásmódra. A hallgatók kiscsoportos foglalkozás keretében a terep megfigyelését követően szerzett tapasztalataikat és ismereteiket megosszák egymással és a csoportot vezető oktatóval. Az esetmegbeszélés alkalmas a hallgatók gyakorlati tapasztalatainak megismerésére, a terepen megélt segítő kapcsolat és szociális munkás szerep feldolgozására, ismereteik integrálására.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: A gyakorlat során a figyelem fókuszálása a tevékenységre, a tevékenység folyamatára, annak szintjeire irányul. A vélt vagy valós félreértések tisztázása, a saját üzenetek megfogalmazása. A tevékenység módszertani kereteinek tisztázása, közösségi érdekképviselet. Esetmunka, valamint a munka során adódó specializációk bemutatása. Az egyéni tevékenység kritikája a többiek szerepjátéka segítségével. Minden hallgató lehetőséget kap arra, hogy bemutasson egy, a számára gyakorlati tapasztalatot nyújtó tevékenységet, és ezt követően a csoport tagjai szakmai tartalmú és a szakmai etikai elveket figyelembevevő reflexiókat fogalmaznak meg. A tevékenység kísérése alkalmas az esetmunka továbbgondolására, és a jelenlévők szakmai ismereteinek – a tevékenységhez kapcsolódó – átgondolására.</p>					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Anderson, T.: A visszajelző csoport – Párbszéd a párbeszédéről. Családterápiás olvasókönyv sorozat IV. kötet, Animula, Budapest, 1994. • Ehmann Bea: A szöveg mélyén. A pszichológiai tartalomelemzés. Új Mandátum, Budapest, 2002. 					

TK3409			SZAKMAI KÉSZSÉG- ÉS SZEMÉLYISÉGFEJLESZTŐ TRÉNING II.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel TK3408		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
2	30		0	gyakorlat	Aláírás megszerzése
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A hallgatók készségeinek fejlesztése az interperszonális konfliktusok hatékony kezelésében, a konfliktusok konstruktív megoldását nehezítő érzelmek felismerésében, ezek viselkedést befolyásoló hatásának csökkentésében.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: Konfliktusmegoldási és tárgyalási technikák kialakítása. Konfliktuselemzés: a konfliktusok okainak megismertetése. (személyes, strukturális, információs, érték, érdek, stb. konfliktus). A konfliktus fázisai, a konfliktushelyzetek megoldása, kezelése pótlólagos források bevonásával. A közösségi szociális munka végzéséhez szükséges készségek erősítése.</p>					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Buda Béla: A közvetlen emberi kommunikáció szabályszerűségei. Bp.1988. TK. • E. T. Hall: Rejtett dimenziók. Bp. 1979. Gondolat. • Hankiss Ágnes: A bizalom anatómiája. (Bp. 1987. Kötéltánc kötet, magánkiadás) • Hegyesi G., Kozma J., Szilvasi L., Talyigás K., Bp. 1997, BGGYTF. • W. F.G. Mastenbroeck: Konfliktusmenedzsment és szervezetfejlesztés, Bp., 1991, KJK • Rudas János: Delfi örökösei (több kiadás) • Székely György: Győzelem vesztesek nélkül. Bp., 1995, ELTE. Szociális munka csoportokkal. A szociális munka elmélete és gyakorlata 					

TK3415			TÁRSADALOM- ÉS SZOCIÁLPOLITIKA I.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
2	30		3	előadás	Vizsga
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A hallgatók ismerjék meg a szociálpolitikai főbb fogalmi rendszerét és tudjanak tájékozódni e fogalmi körökben. A félév végén legyenek képesek a főbb szakmai fogalmakat megfelelően alkalmazni, és azok épüljenek be szakmai nyelvezetükbe. Valamint a hallgatók ismerjék meg a társadalom- és szociálpolitika egyes működési területeit és legyenek képesek eligazodni az egyes területeken belül. Az itt szerzett ismereteket megfelelően tudják majd alkalmazni munkájuk során és lássák át a szociálpolitika főbb működési jellemzőit.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: Szükségletek fogalma, hierarchiája és a társadalompolitikához való viszonya A szociálpolitika fogalma, megközelítési lehetőségek, a szociálpolitika színterei, szereplői A társadalompolitika értékei, érték, értékrend, norma, etika, jog Társadalompolitikai stratégiák, szociálpolitikai technikák és cselekvési programok A szociálpolitika alapelvei A jóléti állam, a jóléti politikák típusai Jóléti állam válsága A szociálpolitika színterei A társadalmi jövedelem elosztása és újraelosztása Társadalmi egyenlőtlenségek, társadalmi feszültségek, Az egyenlőtlenségek újratermelődésének folyamata A szegénység értelmezése, mérése, A szegénypolitika, a segélyezés dilemmái Oktatás és szociálpolitika Társadalombiztosítás</p>					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ferge Zsuzsa: A szükségletek értelmezése (in.: Ferge: Szociálpolitika és társadalom, ELTE-Twins, 1994.,98-104.old.) • Zombori Gyula: A szociálpolitka alapfogalmai, Hirschler Rezső E., 1994., • Ferge Zsuzsa: A szociálpolitika értelmezése (in.: Ferge: Szociálpolitika és társadalom, ELTE-Twins, 1994., 89-97.old.) • Sen, Amartya: Az egyéni szabadság, mint társadalmi elkötelezettség Esély 1992/1. • Ferge Zsuzsa: Szabadság és biztonság Esély 1994/5 • Donnison,David: Szociálpolitika egalitáriánus megközelítésben Esély 1990/4 • Marschall, T. H.: Az állampolgáriság fejlődése a 19.század végéig (in: Jóléti állam, szerk.: Lévai 					

Katalin, ELTE- Twins kiadó, 50-58.old.)

- John Rawls: A méltányosságként felfogott igazságosságról (in: Huoranszki szerk: Modern politikai filozófia, Osiris 1998., 21-34.old)

TS0213			INTÉZMÉNYLÁTOGATÁS		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel TS0201A vagy TS0201B vagy TS0201C		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
2	60		4	gyakorlat	Évközi jegy
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: Az intézménylátogatások készítsék elő ill. segítsék a szociálpolitika és a szociális munka tanulását, mutassák meg a terepeket, melyeken a hallgatók később gyakorlataikat végezhetik. Kapjanak képet a hallgatók a szociálpolitika azon intézményrendszeréről, melyben a szociális munkások a hivatásukat megélhetik. Segítsék a látogatások a hallgatókat saját hivatásuk megtalálásához Továbbá a hallgatók ismerjék meg a szociálpolitika megvalósulási területeit állami, önkormányzati, magán és egyházi intézményekben. Szerezzenek tapasztalatot a szociális munka sokféleségéről és összetettségéről. Ismerkedjenek meg a Magyar Református Egyház szociális intézményeivel. Kapjanak kedvet az intézményekbe való önkéntes visszalátogatásra, az azokban való szolgálatra, lássák meg a segítő életforma szépségeit és nehézségeit. A tárgy segítse a hallgatók közösséggé szerveződését.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: A fent említett céllal működő intézmények látogatásának rövid előkészítése. Az intézmények meglátogatása, céljaik, működésük, munkaszervezésük, specifikumaik tanulmányozása. A tapasztalatok megbeszélése, egybevetése, rögzítése.</p>					
<p>SZAKIRODALOM:</p>					

TK6302			SZEMÉLYISÉGLÉLEKTAN		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel TK3418		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
2	30		3	előadás	Évközi jegy
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A hallgatók ismerkedjenek meg a személyiséglélektanban jelen levő alapvető megközelítési módokkal, a személyiség felépítésére, működésére, vizsgálatára és alakítására vonatkozó elméletekkel. Szerezzenek tapasztalatot a segítő foglalkozásokban használható pszichológiai eszközökkel.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A személyiséglélektan fogalma, kutatás módszerei, mérőeszközei • Típustanok és vonáselméletek • Biológiai folyamatok és öröklés mint a személyiség alapvető meghatározói • Pszichoanalitikus és neoanalitikus személyiségelmélet • Behaviorista nézőpont, tanuláselméletek, • A humanisztikus pszichológia emberképe • A személyes konstrukciók elmélete és a kognitív önszabályozási modell • Evolúciós pszichológiai nézetek az emberről 					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Balogh Éva, Kelemen Lajos (szerk.): Személyiséglélektani szöveggyűjtemény az óvóképző főiskolák hallgatói számára. Didakt Kiadó, Budapest, 2005. • Gyöngyösiné Kiss Enikő, Oláh Attila: Vázlatok a személyiségről: a személyiség-lélektan alapvető irányzatainak tükrében. Új Mandátum Kiadó, Budapest, 2007. • Tóth László: Pszichológia a tanításban. Pedellus Tankönyvkiadó Kft., Debrecen, 2008. (3.fejezet) 					

TK3421			KÖZIGAZGATÁSI- ÉS SZOCIÁLIS JOG		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel TK3420		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
2	30		3	előadás	Vizsga

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

Az eredményes szociális munkás tevékenységéhez elengedhetetlenül szükséges a közigazgatási eljárások rendszerének, valamint azok működési mechanizmusának ismerete. Továbbá a szociális biztonsági rendszer átfogó, alapos elméleti tájékozottságon nyugvó gyakorlatias ismerete. A kurzus alapvető célkitűzése egyfelől, hogy általános, alapozó eligazodást nyújtson a közigazgatási eljárások, ill. a szociális biztonság tágabb értelemben vett, átfogó intézményrendszerében; másfelől, hogy részletesen vizsgálja a szociális biztonsági rendszer társadalombiztosításon kívüli főbb rendszereit, nevezetesen a segélyezési rendszert, a foglalkoztatáspolitikai eszközrendszerét és a családtámogatás rendszerét.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

A tárgy két nagyobb blokkra oszlik:

1. Közigazgatási jog

- A közigazgatás fogalma, rendszere, alanyai, tartalma, sajátosságai, feladata, a magyar közigazgatás rendszere, személyi állománya.
- A közigazgatási jog forrásai, a közigazgatásra vonatkozó jogszabályok, a közigazgatás intézményrendszere, a Kormány, a minisztériumok és az országos hatáskörű szervek a közigazgatásban.
- A hatósági jogkör szerepe a helyi igazgatásban. A közigazgatási eljárás – rendszere, szakaszai, szereplői.

2. Szociális jog

- Elméleti, alapozó ismeretek (pl.: általános szociális jogi ismeretek; a szociális jog történeti kialakulása, hazai és nemzetközi fejlődése, főbb modellek, nemzetközis standardok etc.);

- Szociális jogi ismeretek

- Szociális segélyezés (Szociális igazgatási ismeretek; Szociális ellátások ismerete: pénzbeli ellátások, természetbeni ellátások, személyes gondoskodás keretében nyújtott ellátások)
- Foglalkoztatáspolitikai (A foglalkoztatáspolitikai aktív és passzív eszközeinek ismerete)

Családi támogatások (Családi pótlék, Gyermekgondozási segély, Gyermeknevelési támogatás, Anyasági támogatás)

SZAKIRODALOM:

- A jogterület főbb jogszabályai: 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról; 1998. évi LXXXIV. törvény a családok támogatásáról; 1991. évi IV. törvény a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról stb.
- Tájékoztató a szociális ellátásokról, SZCSM, 2009; Egyéb kijelölt minisztériumi (SZCSM) tájékoztató anyagok.
- Czúcz Ottó: Szociális Jog I., Unió.
- Czúcz Ottó - Hajdú József - Pogány Magdolna: Szociális Jog II.
- Közigazgatási eljárás általános szabályai

TK3424			NÉPEGÉSZSÉGÜGYI ALAPISMERETEK		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
2	30		3	gyakorlat	Évközi jegy
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: Ismerje meg a népegészségügyi ellátó rendszer felépítését, az elemek szerepét, a különböző egészségügyi ellátási rendszerek típusait ezáltal, tudjon tájékozódni, és alkalmazni az együttműködés és a segítség folyamatában. Az egészséget befolyásoló tényezők szerepe által képes legyen alkalmazni, illetve képessé tenni az embereket nagyobb kontroll megszerzésére egészségük felett.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ A népegészségügy helyzete Magyarországon és annak főbb mutatói ○ Az egészség, betegség korszerű fogalmának ismerete „klasszikus betegségmodellek értelmezése. ○ Az egészségfejlesztés meghatározása, a közösségekkel való együttműködés feladatának ismerete. ○ Az egészségügyi ellátó rendszer felépítésének, működésének, finanszírozásának bemutató értelmezése. Az ellátás rendszerén belül az egyes alrendszerek, egységek szerepének, feladatának ismerete. ○ Ismerni és különbséget tenni az országokban működő egészségügyi ellátási rendszerek között. ○ A hazai egészségügyi rendszer működésének, problémáinak, fejlesztésének, irányainak kritikus értelmezése. ○ Ismerni és alkalmazni az egészségügyi törvényben megfogalmazott feladatokat, célokat, és elveket. ○ Az Egészségügyi Világszervezet társadalomegészségügyi programjainak;- céljának ismerete az egészségfejlesztési programok célcsoportjainak tükrében 					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Az Egészségügyi Világszervezet társadalomegészségügyi programjai • Alma-Atai Deklaráció "Egészséget mindenkinek 2000-re" -Európai Regionalis Stratégi • Az 1997. évi CLIV. Törvény az egészségügyről • Sheila Twin, Barbara Roberts, Sarah Andrews(1996): Közösségi ápolás és gondozás. Melánia Kiadó Kft.,Budapest. • Dr Buda József: Közösségi egészségügyi ellátás elmélete és módszertana -: PTE-EFK, Pécs 					

TK3414			SZOCIOLÓGIA II.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel TK3413		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
3	30		3	előadás	Vizsga

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A hallgatók ismerjék meg a XX. századi magyar társadalomtörténetét, hogy ezen ismeretek alapján képesek legyenek elhelyezni és értelmezni a szociálpolitika főbb változásait. Másrészt a segítő munka során az egyes életeseményeket legyenek képesek elhelyezni nagyobb társadalmi összefüggésekbe, illetve egyszerűen értsék az egyén életútjában történő fordulópontok nagyobb társadalmi összefüggéseit

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

A XX. századi magyar társadalom fejlődése az 1867-es kiegyezés korszakával kezdődik, amely lehetővé tette Magyarország ipari-polgári társadalmi fejlődésének kibontakozását. Fontos ezen belül meghatározni Magyarország helyét Európában, illetve kitérni a polgárosodás folyamatára a dualizmus korában. Ezt követi az I. világháború és Trianon következményei, majd a Horthy-korszak társadalmának és a holokauszt bemutatása. A 2. világháború veszteségei, a tulajdonviszonyok átalakítása, 1945–1949. Majd a szocialista korszakon belül kitérünk a Rákosi-diktatúra jellegére, a szocialista társadalom rétegződésére, a hazai kisebbségek és a határon túli magyarság helyzete a II. világháború után. Az 1956-os forradalom és szabadságharc, a megtorlás időszakára és a puha diktatúra. Ezentúl fontos mozzanat az 1968-as gazdasági új mechanizmus, a második gazdaság megjelenése és a rendszerváltáshoz vezető folyamatok felvázolása.

SZAKIRODALOM:

- Andorka Rudolf: Bevezetés a szociológiába. (1997) Budapest Osiris
- Budai István: Az interprofesszionális együttműködés és a szociális munka. Esély 2009/5 83-114. o.
- Ferge Zsuzsa: A rendszerváltás nyertesei és vesztesei (1996) IN. Andorka Rudolf – Kolosi Tamás – Vukovich György (szerk) Társadalmi riport . TÁRKI – Századvég 414-443. old.
- Gábos András: A gyermekszegénység csökkentését célzó kormányzati beavatkozások: irodalom – áttekintés. Esély 2009/5 48-68. old.
- Havas Gábor – Kemény István: (1995) A magyarországi romákról. Szociológiai Szemle 5 (3) 3-20. o.
- Kopp Mária – Skrabski Árpád Lőke János – Szedmák Sándor (1996) A magyar lelkiállapot az átalakuló magyar társadalomban Századvég, Új folyam 2. ősz. 87-102
- Kovács András (2005) A kéznél lévő idegen. Antiszemita előítéletek a mai Magyarországon. Budapest. Budapest: PolgART Könyvkiadó
- Ligeti György (2003) Gyűjtős. Iskola, demokrácia, civilizáció. Budapest Új Mandátum
- Murányi István: Identitás és előítélet (2006) Budapest Új Mandátum Könyvkiadó.

TS0202			SZOCIÁLIS MUNKA CSALÁDOKKAL		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel TK3401		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
3	30		3	előadás	Vizsga
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A hallgatók ismerjék meg a családi esetmunka rendszerszemléletű megközelítésének lényegét, az alkalmazott módszerek – a családterápia fejlődésével összefüggő - eredetét, jellemzőit, technikáit, sajátítsák el fogalomrendszerét. A kurzuson való részvétel eredményeként tudjanak különbséget tenni a rendszerszemléletű családi szociális munka és a családterápia közt. A labor óra célja, hogy a hallgatók elmélyítsék tudásukat a családi esetmunka rendszerszemléletű megközelítéséről, és ismerjék meg a családterápiás technikák alkalmazási lehetőségeit a társadalmi, gazdasági folyamatok hatásától veszélyeztetett családokkal végzett szociális munkában.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: A család, mint rendszer jellemzői, a lineáris és cirkuláris okság közti különbség. A családi folyamatok interakcionális, strukturális, stratégias megközelítése. Alapelvek (hipotézis, cirkularitás, neutralitás). A családi rendszerek fejlődése, életciklusok. Állandóság és változás. Transzgenerációs szemlélet (genogram, mítosz, forgatókönyv). Családstruktúra (diádok, triádok, alrendszerek, pszichológiai határok, szerepek, hierarchia). A családkonzultáció vezetésének alapelvei, folyamatának lépései, az interventív (beavatkozó) interjú vezetésének alaptechnikái, egyéb feltáró technikák.</p>					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Insoo Kim Berg: Konzultáció sokproblémás családokkal (Családterápia Olvasókönyv sorozat V.) Animula K. Budapest, 1995. • Patricia Minuchin – Jorge Colapinto – Salvador Minuchin: Krízisről krízisre – A szegény családok segítése Szociális Szakmai Gyűjtemény I. Animula K. Budapest, 2002. • Gill Gorell Barnes: Család, terápia, gondozás (Családterápia Olvasókönyv sorozat II) Animula K. Budapest, 1991. • Családterápiás olvasókönyv I. Animula K. Budapest, 1995. • Bodnár Gábor: Felderítés és terepmunka a családgondozásban. In: Berényi A. (szerk): Családgondozás és iskola. Szöveggyűjtemény. KLTE Debrecen, 1994. 					

TK3404			SZOCIÁLIS MUNKA MÓDSZEREI - CSOPORT		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel TK3401		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
3	30		3	előadás	Vizsga
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A hallgatók szerezzenek alapvető ismereteket a szociális problémák megoldásának csoport szintű lehetőségeiről, és a csoportdinamika és csoportfolyamatok problémamegoldásban való felhasználási lehetőségeiről. A kurzus keretében a hallgatóknak lehetőségük nyílik az elmélet során hallott eszközök, technikák védett körülmények közötti kipróbálására, hogy ezzel váljanak képessé ezek későbbi gyakorlati alkalmazására.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: A hallgatók megismerik a csoportokkal végzett szociális munka jelentőségét a szakma fejlődésének folyamata során, majd áttekintést kapnak a csoport módszerek alkalmazásának lehetséges színtereiről. Képet kapnak a szociális munkában leggyakrabban előforduló, a személyes szolgáltatások minőségének biztosításában fontos szerepet játszó csoportos munkaformákról (team, esetmegbeszélő csoport, szupervíziós csoport), illetve az azonos problémával küzdő emberek számára, a szolgáltatás részeként szervezhető segítő, támogató, fejlesztő csoportok főbb típusairól. A kurzus keretében a hallgatók szociálpszichológiai, szociológiai ismereteire, illetve a képzés korábbi szakaszában a szakmai személyiség és készségfejlesztő csoportokban tapasztalt saját élményekre építve, és ezeket bővítve foglalkozunk a csoport tervezés, szervezés, vezetés elméleti és gyakorlati vonatkozásaival.</p>					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Németh László: Szociális munka csoportokkal. In: In: Kozma Judit (szerk): Kézikönyv szociális munkásoknak Szociális Szakmai Szövetség, Budapest, 2002. • Pataki Éva: Szociális munka csoportokkal. SzocTéka. 2011 • Hegyesi G. - Kozma J. - Szilvási L. – Talyigás K.(szerk): A szociális munka elmélete és gyakorlata 4. kötet – Szociális munka csoportokkal Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskola, Budapest, 1999. 					

TS0204			GYAKORLAT (CSALÁDSEGÍTÉS)		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel TK3401		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
3	45		3	gyakorlat	Évközi jegy
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A hallgatók ismerjék meg a családi esetmunka rendszerszemléletű megközelítésének lényegét, az alkalmazott módszerek – a családterápia fejlődésével összefüggő - eredetét, jellemzőit, technikáit, sajátítsák el fogalomrendszerét. A kurzuson való részvétel eredményeként tudjanak különbséget tenni a rendszerszemléletű családi szociális munka és a családterápia közt. A labor óra célja, hogy a hallgatók elmélyítsék tudásukat a családi esetmunka rendszerszemléletű megközelítéséről, és ismerjék meg a családterápiás technikák alkalmazási lehetőségeit a társadalmi, gazdasági folyamatok hatásától veszélyeztetett családokkal végzett szociális munkában. A gyakorlat során a hallgatók szerezzenek konkrét tapasztalatokat a családok körében végzett segítő tevékenység hatékonyságáról, a nehézségek kezeléséről, a problémák megoldásáról, a lehetséges eszközök, erőforrások felhasználásáról.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: A gyakorlat során a hallgatók résztvevőivé válnak a segítési folyamatnak, formálódik szemléletük, tapasztalást szereznek saját kompetenciáikról és ezek hatáiról, lehetőséget kapnak arra, hogy az elméleti ismereteiket és gyakorlati tapasztalataikat integrálják.</p>					
<p>SZAKIRODALOM:</p>					

TK3419			SZOCIÁLPSZICHOLÓGIA		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel TK3418		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
3	30		3	előadás	Évközi jegy

A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA:

A hallgatók ismerkedjenek meg a szociálpszichológia által vizsgált főbb területekkel. Tudatosuljanak a társas folyamatokhoz, csoportjelenségekhez és mások észleléshez, megítéléséhez köthető pszichológiai szabályszerűségek, s ezen tudás birtokában képesek legyenek a köznapi események szociálpszichológiai szemléletű elemzésére. A tanultak mélyebb feldolgozása révén szerezzenek olyan jártasságot az interakciók elemzésében, amelyet szociális szakemberként a későbbiekben is hasznosítani tudnak.

A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK:

- A szociálpszichológia és vizsgálati módszerei
- Személyközi kapcsolatok
- Társas identitás, szocializáció, ÉN
- Szerepek, vezetés
- Személypercepció, burkolt személyiségelméletek és attribúció
- Vélemény, nézet, érték, attitűd és viselkedés, előítélet és sztereotípa
- Meggyőzés, befolyásolás
- Kommunikáció
- Csoportok jellemzői és viselkedés csoportban
- Proszociális viselkedés és agresszió
- Tömegjelenségek

SZAKIRODALOM:

- Forgas, J. P.: A társas érintkezés pszichológiája. Kairosz Kiadó, több kiadás
- Mészáros Aranka (szerk.): A munkahely szociálpszichológiai jelenségvilága. Z-Press Kiadó Kft., Miskolc, 2006.
- Csepeli György: A meghatározatlan állat. József Műhely Kiadó, Budapest, 2005.
- Szabó István: Bevezetés a szociálpszichológiába. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1998.

			IDEGEN NYELVI KOMMUNIKÁCIÓ		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
3	45		3	szeminárium	Évközi jegy
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: Szóbeli és írásbeli kommunikáció az alapfokú nyelvvizsga követelményeinek megfelelő témakörökben, alapvető szókincs elsajátítása.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: Az Európai Unió portálok látogatásához szükséges alapvető idegen nyelvi kifejezések készségszintű ismerete. Partnerkapcsolatokhoz nélkülözhetetlen idegen nyelvi kommunikációs készség elsajátítása. A kereskedelmi és marketing munkához kapcsolódó szókincs elsajátítása. A kurzust elvégzett hallgatók képessé válnak: idegen nyelvű olvasott szöveg megértésére, idegen nyelvű szöveg írásbeli megfogalmazására; idegen nyelvű hallott szöveg megértése, valamint alapszintű idegen nyelvű beszédképességük is fejlődik.</p> <p>Kialakítandó kompetenciák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • idegen nyelvi kommunikáció • szaknyelvi kommunikáció 					
<p>SZAKIRODALOM: Angol nyelven: Side, Richard and Wellman, Guy (2002). Grammar and Vocabulary for CAE and CPE. London: Longman. ISBN-10: 0582518210 Wellman, Guy (1992). Wordbuilder. London: Heinemann. ISBN-10: 0435285564 Swan, Michael (2005). Practical English Usage. Oxford: Oxford UP. ISBN 978-0-19-442098-3 Thomas, B. J. (1996). Advanced Vocabulary and Idiom. London: Longman. ISBN 0-17-557-126-0 Louann Haarman, Patrick Leech, Janet Murray (1998): Reading Skills for the Social Sciences, Oxford Univ Pr (Sd) edition. ISBN 0194512304 Arline Burgeier, Gerry Eldred, Cherly Boyd Zimmerman (1990): Lexis: Academic Vocabulary Study for ESL Students, Prentice Hall, ISBN: 0135350220</p> <p>Német nyelven: Buscha, Annerose – Friedrich, Kirsten (2007): Übungsbuch. Berlin u.a.: Langenscheidt,. 238 p. ISBN 3468497741 Buscha, Anne - Linthout, Gisela (2005): Das Oberstufenbuch. Deutsch als Fremdsprache. Leipzig: Schubert Verlag. 240 p. ISBN 3929526816. Dreyer, Hilke – Schmitt, Richard (2009): Lehr- und Übungsbuch der deutschen Grammatik – aktuell. Ismaning: Hueber. 392 p. ISBN 3193072559 Ferenbach, Magda – Schüßler, Ingrid (2008): Wörter zur Wahl. Übungen zur Erweiterung des Wortschatzes. Stuttgart: Klett. 143 p. ISBN 3125582016 Hasenkamp, Günther (2006): Leselandschaft 1–2. Ismaning: Hueber. 164 p., 228 p. ISBN 3885327589, 3885327597</p>					

Turtur, Ursula (2006): Übungen zum Wortschatz der deutschen Schriftsprache. Meckenheim: Liebaug-Dartmann. 140 p. ISBN 3922989624

Francia nyelven:

Grammaire du français contemporain (Kelemen Tibornéval, Pálffy Miklóssal, Kiss Sándorral, Pataki Pállal társszerzőként). Egyetemi tankönyv, Budapest, Tankönyvkiadó, 1985, 531 o.

Kelemen Tiborné: De la langue au style, éléments de linguistique contrastive franco-hongrois. Nyíregyháza, BGYK. 1999.

Körmendy Mariann: Des mots sans mal. Tematikus francia szókincsgyűjtemény érettségizőknek és nyelvvizsgázóknak. Nemzeti tankönyvkiadó, Budapest, 2007.

Molnár Ágnes – Szabó Dávid: Tour de France en 350 exercices. Francia nyelvtani gyakorlókönyv. Nemzeti tankönyvkiadó, Budapest, 2003.

Oszetzky Éva: Lexicologie et enseignement du français: étude contrastive français-hongrois. Budapest, Tinta Könyvkiadó, 2003. (OIK)

Pataki Pál: Francia nyelvtan a középiskolák számára. Nemzeti tankönyvkiadó, Budapest.

TK3416			TÁRSADALOM- ÉS SZOCIÁLPOLITIKA II.		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel TK3415		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
3	30		3	előadás	Vizsga
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A hallgatók ismerjék meg a szociálpolitikai főbb fogalmi rendszerét és tudjanak tájékozódni e fogalmi körökben. A félév végén legyenek képesek a főbb szakmai fogalmakat megfelelően alkalmazni, és azok épüljenek be szakmai nyelvezetükbe. Valamint a hallgatók ismerjék meg a társadalom- és szociálpolitika egyes működési területeit és legyenek képesek eligazodni az egyes területeken belül. Az itt szerzett ismereteket megfelelően tudják majd alkalmazni munkájuk során és lássák át a szociálpolitika főbb működési jellemzőit.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: Szükségletek fogalma, hierarchiája és a társadalmpolitikához való viszonya A szociálpolitika fogalma, megközelítési lehetőségek, a szociálpolitika színterei, szereplői A társadalmpolitika értékei, érték, értékrend, norma, etika, jog Társadalmpolitikai stratégiák, szociálpolitikai technikák és cselekvési programok A szociálpolitika alapelvei A jóléti állam, a jóléti politikák típusai Jóléti állam válsága A szociálpolitika színterei A társadalmi jövedelem elosztása és újraelosztása Társadalmi egyenlőtlenségek, társadalmi feszültségek, Az egyenlőtlenségek újratermelődésének folyamata A szegénység értelmezése, mérése, A szegénypolitika, a segélyezés dilemmái Oktatás és szociálpolitika Társadalombiztosítás</p>					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zombori Gyula: A szociálpolitika alapfogalmai, H.R. E. 1994., • Tóth István György: Egy liberális társadalmpolitika vázlata, Esély 1992/3. • Gyurgyák János: Politikai ideológiák (in: Gyurgyák szerk: Mi a politika?, Osiris 1999., • Ágh Attila: Közpolitika (in: Gyurgyák szerk: Mi a politika?, Osiris 1999., 119-162.old) • Amatrya Sen: Társadalmi kirekesztés fogalom.. Esély 2004/1 • Tomka Béla: Rászorultsági elv vagy szociális jogok Esély 2006/5 • Robert Castel: A társadalmi biztonság elvesztése Esély 2005/ 4.,5.,6. • Esping-Andersen, Gñsta: Mi a jóléti állam? (in: Jóléti állam, szerk.: Lévai Katalin, ELTE- Twins 					

TK3406			EMPOWERMENT, SZOCIÁLIS TÉRBE VÉGZETT MUNKA		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel TK3405		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
3	30		3	előadás	Évközi jegy
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A tantárgy keretében ismerjék meg a hallgatók a modern szociális munka elméleti és módszertani dilemmáit. Ezen belül szerezzenek mélyebb ismerteket a képessé tevés (empowerment) és a szociális térben végzett munka elméleti hátteréről és gyakorlati megvalósulásáról, módszereiről. A kurzus keretében váljanak képessé az empowerment és a szociális térben végzett munka gyakorlati megvalósulását szolgáló technikák és módszerek alkalmazására.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: A szociális munka évszázada – elméleti és módszertani megközelítésben A modern társadalom főbb jellemzői (individualizmus, pluralizmus) Az empowerment elméleti hátterei Empowerment az egyén oldaláról Közösség és hatalom A szociális térben végzett munka elmélete Szociális térben végzett munka az individuuum szintjén Szociális térben végzett munka a hálózatok szintjén Szociális térben végzett munka az intézmények szintjén Szociális térben végzett munka a szociális struktúrák szintjén Életrajzi interjúk feldolgozása, források elemzése és feltárása, kompetenciák gyűjtése, kapcsolatok kiépítése, feltérképezése, városrész kutatás.</p>					
<p>SZAKIRODALOM:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Órai előadás anyagok • Udvari Kerstin: A szociális munka módszereinek dilemmái (kézirat) • Udvari Kerstin: Empowerment (kézirat 2009.) • Udvari Kerstin: Szociális térben végzett munka (kézirat 2009.) • Lakatos Kinga: A képessé tétel (empowerment) lehetőségei a civil társadalomban 					

TSF001			ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT		
Tantárgy felelőse			Tárgyfelvételi előfeltétel		Vizsgajelentkezési előfeltétel
Ajánlott félév:	Féléves óraszám:	Heti óraszám:	Kredit:	Óra típusa:	Értékelés módja:
4	560		30	gyakorlat	Évközi jegy
<p>A TANTÁRGY ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA: A gyakorlat célja olyan szakmai tudás közvetítése, amely elméleti és gyakorlati szinten ad ismereteket a szociális munka végzéséhez. A hallgatók ismerjék meg a kliensekkel végzett munka folyamatának tervezését, értékelését. Gyakorolják elméleti ismereteik felhasználását az információk elemzésében, a problémák szakmai szempontból való meghatározásában. Cél továbbá, hogy elősegítse az elméleti tudás, a gyakorlati készségek és szakmai attitűd integrációját. A hallgatók a gyakorlat oldaláról közelítve szereznek ismereteket és tapasztalatot a szociális munka lényegéről. Tevékenységükben a szociális munka gyakorlatának alapelveit, értékeit és különböző elméleteken alapuló módszereit alkalmazzák.</p>					
<p>A TANTÁRGY TARTALMA, MEGSZERZENDŐ ISMERETEK, ELSAJÁTÍTANDÓ KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK: A gyakorlat során a hallgatók részt vesznek az adott intézményben folyó közvetett és közvetlen segítő tevékenység tervezésében, végrehajtásában és értékelésében. Tapasztalatot szerezhetnek a segítő kapcsolatok dinamikájáról. Felelősséget viselhetnek részfeladatok (kliensképviselő, információadás, ügyeleti munka, stb.) ellátásáért.</p>					
<p>SZAKIRODALOM:</p>					